

**Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                      |                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|--------------------|
| <b>Назив предмета:</b> Биоархеологија деце                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                      |                    |
| <b>Наставник или наставници:</b> Софија Стефановић                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                      |                    |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                      |                    |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                      |                    |
| <b>Услов:</b> положена биоархеологија на основним и на мастер студијама                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                      |                    |
| <b>Циљ предмета</b><br>Иако је здравље деце значајан показатељ здравља популације, скелети деце дуго су били на маргинама истраживања физичких антрополога и археолога. Курс ће дати детаљан увод о свим информацијама које може да пружи скелет не само о физичком већ и о друштвеном животу деце у прошлости.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                      |                    |
| <b>Исход предмета</b><br>Студент ће моћи самостално да анализира дечије скелетне и да дефинише и изводи истраживања повезана са скелетним остацима деце.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                      |                    |
| <b>Садржај предмета</b><br>Историјат истраживања деце у археологији и физичкој антропологији. Маргинализација деце у проучавању прошлости. Сахрањивање новорођенчади и деце. Остеологија деце. Скелетни развој и осификација. Раст и развој. Фактори који утичу на развој. Пол и старост деце. Реконструкција морталитета деце. Дојење и исхрана деце (макроскопски трагови и хемијске анализе). Патологија дечијег скелета. Трагови трауме на дечијем скелету.<br>На остеолошком материјалу студенти ће бити у прилици да се упознају са остеологијом дечијег скелета и да самостално примењују макроскопске методе у анализи скелета.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                      |                    |
| <b>Препоручена литература</b><br>Lewis, M. 2007. The Bioarchaeology of Children: Perspectives from Biological and Forensic Anthropology, Cambridge: Cambridge University Press.<br>Perry, M.A. 2006. Redefining childhood through bioarchaeology: toward an archaeological and biological understanding of children in antiquity. Pp. 89-111 in: Children in Action: Perspectives in the Archaeology of Childhood. Jane Eva Baxter, ed. Archaeological Papers of the American Anthropological Association (AP3A) 15<br>Juvenile osteology: a laboratory and field manual. Schaefer, Maureen; Black, Sue ; Scheuer, Louise. London : Academic Press, 2009.<br>Inglis, R. M., & Halcrow, S. E. (2018). The bioarchaeology of childhood: Theoretical development in the field. In P. Beauchesne & S. C. Agarwal (Eds.), Children and childhood in bioarchaeology. (pp. 33-60). Gainesville, FL: University of Florida Press.<br>Допунска:<br>Halcrow, S.E., Tayles, N. 2008. The bioarchaeological investigation of childhood and social age: Problems and prospects. Journal of Archaeological Method and Theory 15 (2): 190–215.<br>Halcrow, S.E., Tayles, N., Gail G.E. 2017. The bioarchaeology of fetuses. In The anthropology of the fetus: Biology, culture, and society, eds. Sallie Han, Tracy K. Betsinger, and Amy B. Scott, 83–111. New York: Berghahn Books.<br>Stefanović, S., Borić, D. 2008. The newborn infant burials from Lepenski Vir: In pursuit of contextual meanings, in C. Bonsall et al. (eds.) The Iron Gates in Prehistory: New perspectives (BAR Int. Ser. 1893): pp. 131-169. Oxford: Archaeopress.<br>Pinhasi, R., Stefanović, S., Papathanasiou, A., & Stock, J.T. 2011. Variability in long bone growth patterns and limb proportions within and among Mesolithic and Neolithic populations from southeast Europe. In Pinhasi, R., & Stock, J.T. eds. Human Bioarchaeology of the Transition to Agriculture. Wiley-Liss. p. 177-202. |                      |                    |
| Број часова активне наставе                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Теоријска настава: 5 | Практична настава: |
| <b>Методе извођења наставе</b><br>Предавања и практичан рад на анализи дечијих скелетних остатака.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                      |                    |
| <b>Оцена знања (максимални број поена 100)</b><br>практични рад 30, усмени испит 70                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                      |                    |